

Sygn. akt II Ca 337/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Sławomir Krajewski
Sędziowie:	SO Robert Bury (spr.) SR del. Zofia Piwowarska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Szlachta

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 grudnia 2013 roku w S.

sprawy z powództwa **Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G.**

przeciwko **M. G.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim

z dnia 29 listopada 2012 r., sygn. akt I C 498/11

I. oddala apelację;

II. przyznaje kuratorowi B. C. od Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim wynagrodzenie w kwocie 200 (dwieście) złotych.

Sygn. akt II Ca 337/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim wyrokiem z dnia 29 listopada 2012 roku oddalił powództwo Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. w G. wniesione przeciwko M. G. o zapłatę 13.720 zł. Wyrok zapadł w sprawie, w której powódka domagała się zwrotu udzielonej pozwanemu pożyczki wraz z odsetkami. Pozwany nie zapłacił żadnej raty pożyczki, tym samym powódka miała prawo wypowiedzieć umowę i domagać się natychmiastowej spłaty zadłużenia.

Pozwany, reprezentowany przez kuratora procesowego, wniósł o oddalenie powództwa twierdząc, że podpis na umowie pożyczki, której kopia znajduje się w aktach, nie jest jego podpisem. Kurator wskazał, że powód nie wykazał zasadności roszczenia, nie złożył, mimo zobowiązania Sądu, oryginału umowy pożyczki.

Sąd przyjął, że powódka wywodziła roszczenie z umowy pożyczki konsumenckiej nr (...) z dnia 30 czerwca 2010 roku, której istnienia nie udowodniła. Na potwierdzenie faktu istnienia umowy złożyła jedynie kserokopie dokumentu, poświadczoną za zgodność z oryginałem przez radcę prawnego. Wobec zgłoszonego zarzutu nieautentyczności podpisu, Sąd, na podstawie art. 129 § 4 k.p.c., zażądał od powódki oryginału dokumentu umowy pożyczki, który nie został złożony w toku procesu, mimo uprzedniego przedłużenia terminu do jego złożenia. Umowa zawierająca elementy wskazane w przepisie art. 720 k.c., a przede wszystkim zawierająca oświadczenia obu stron co do treści łączącego je stosunku prawnego, byłaby wiarygodnym dowodem wysokości oraz warunków spłaty ewentualnego zobowiązania pozwanego. Powód nie złożył umowy pożyczki, co uniemożliwiło przeprowadzenie dowodu z opisanego dokumentu. Uznano, że strona powodowa nie wykazała istnienia stosunku prawnego łączącego ją z pozwanym.

Wyrok został zaskarżony apelacją przez powódkę, która zarzuciła art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. poprzez ich niewłaściwą interpretację i błędne przyjęcie, iż powód nie udowodnił istnienia roszczenia wobec pozwanego, art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 129 § 3 k.p.c. przez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i wydanie rozstrzygnięcia z pominięciem zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wskazującego w sposób jednoznaczny na zawarcie umowy pożyczki i wypłatę środków pieniężnych pozwanemu. Powódka domagała się zmiany wyroku przez uwzględnienie powództwa. Podniesiono, że powódka wykazała fakt zawarcia umowy pożyczki, przedstawiła potwierdzenia wypłaty i wysokość zadłużenia. Z zaniechaniem złożenia oryginału dokumentu nie można wiązać utraty przez odpis dokumentu waloru dokumentu i dowodu w sprawie. Od momentu zaopatrzenia kserokopii w o świadczenie o jej zgodności z oryginałem, kserokopia jest dokumentem świadczącym o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej. Powódka z pismem z dnia 26 listopada 2012 roku wysłała do sądu oryginał umowy, przesyłając je jednocześnie faxem. Przed rozprawą powódka poinformowała Sąd, że przekazuje wskazany dokument, który faktycznie wpłynął do Sądu 29 listopada 2012 roku. Sąd I instancji, w ocenie skarżącej, zaniechał badania materiału dowodowego, dokonał nierzetelnej analizy materiału dowodowego.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja jest bezzasadna.

Ponowne rozpoznanie sprawy w postępowaniu apelacyjnym, wyrażające się w ponownym ustaleniu stanu faktycznego i ocenie zasadności roszczenia na podstawie prawa materialnego prowadzi do wniosków analogicznych, jak przedstawione przez Sąd I instancji. Procesowa ocena powództwa wyrażona przez Sąd Rejonowy zasługuje na aprobatę.

Rozstrzygnięcie sprawy zależy od oceny przedstawionego przez powódkę materiału dowodowego. Fakt istnienia umowy pożyczki może być udowodniony każdym środkiem dowodowym, co zakłada zasada swobodnej oceny dowodów (art. 233 k.p.c.). Postępowanie cywilne zakłada otwarty katalog źródeł dowodowych; ustalenia faktyczne mogą być poczynione na podstawie każdego dowodu, który oddziałuje na przekonanie sądu. Trafnie wskazuje apelująca, że odpis dokumentu (kserokopia poświadczona z zgodność z oryginałem) jest źródłem dowodowym i może stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie; podlega jednak ocenie zgodnie z art. 233 § 2 k.p.c., podobnie jak każdy inny dowód. Zgodnie z art. 129 § 4 k.p.c., jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, sąd, na wniosek strony albo z urzędu, zażąda od strony składającej odpis dokumentu (kserokopię poświadczoną za zgodność z oryginałem przez profesjonalnego pełnomocnika) przedłożenia oryginału tego dokumentu. Odpis sporządzony zgodnie z art. 129 § 2 k.p.c. potwierdza z mocą dokumentu urzędowego istnienie dokumentu „źródłowego” o treści takiej samej jak odpis. Strona powołująca się w pozwie na dowód z dokumentu i przedstawiająca jego odpis powinna liczyć z tym, że będzie obowiązana złożyć w sądzie oryginał dokumentu. Nieusprawiedliwiona odmowa

złożenia oryginału przez stronę podlega ocenie sądu na podstawie art. 233 § 2 k.p.c. W rozpoznanej sprawie pozwany zakwestionował, że podpis na dokumencie umowy pożyczki pochodzi od niego. Powstały zatem okoliczności, które stanowiły podstawę do żądania od strony oryginału dokumentu. Oryginał ten nie został przedstawiony do chwili zamknięcia rozprawy, odmowa jego przedstawienia podlegała zatem ocenie na podstawie art. 233 § 2 k.p.c. Zgodnie z art. 253 k.p.c., jeżeli strona zaprzecza prawdziwości dokumentu prywatnego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić. Nieprzedstawienie przez powódkę oryginału umowy oznaczało niemożliwość zgłoszenia przez pozwanego wniosków dowodowych dla udowodnienia, że podpis na umowie pożyczki nie pochodził od niego. Odmowa przedstawienia oryginału umowy pożyczki powinna być zatem oceniona niekorzystanie dla strony powodowej przy ocenie materiału dowodowego sprawy, zgodnie z art. 233 § 2 k.p.c. Pozostały przedstawiony przez powódkę materiał dowodowy w sprawie nie daje podstaw do ustalenia, że strony łączyła umowa o treści odpowiadającej twierdzeniom pozwu. Dowodem dla ustalenia treści stosunku zobowiązaniowego łączącego strony (wysokości pożyczki, terminów spłaty, dopuszczalności wypowiedzenia, wysokości oprocentowania, opłat, terminu wymagalności roszczenia, itp.) jest treść umowy. Umowy tej nie przedstawiono, stąd niemożność ustalenia treści zobowiązania łączącego strony i prawidłowa ocena dokonana przez Sąd pierwszej instancji prowadząca do przyjęcia nieudowodnienia roszczenia i w konsekwencji oddalenia powództwa.

Umowa pożyczki została przedstawiona przez powódkę po upływie wyznaczonego terminu – czynność procesowa dokonana po upływie wyznaczonego terminu jest bezskuteczna zgodnie z art. 167 k.p.c. Nie ma podstaw do przeprowadzenia dowodu z tego dokumentu w postępowaniu odwoławczym stosownie do art. 381 k.p.c., dowód ten nie ma charakteru nowości w rozumieniu tego przepisu. Nie ma także podstaw do przeprowadzenia dowodu z tego dokumentu z urzędu na podstawie art. 232 k.p.c.; inicjatywa dowodu sądu z urzędu nie może prowadzić do przywrócenia terminów do dokonania czynności procesowych.

Z powyższych przyczyn apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Stosownie do § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 sierpnia 1982 roku w sprawie stawek, warunków przyznawania i wypłaty ryczałtu przysługującego sędziom i pracownikom sądowym za dokonanie oględzin oraz stawek należności kuratorów wysokość wynagrodzenia kuratorów ustanowionych w poszczególnych sprawach zależy w każdym wypadku od rodzaju sprawy, stopnia jej złożoności i nakładu pracy kuratora. Wysokość wynagrodzenia kuratorów ustala się według przepisów określających opłaty za czynności zespołów adwokackich. Wysokość wynagrodzenia kuratorów będących adwokatami nie może przekraczać stawek zasadniczego wynagrodzenia przewidzianego tymi przepisami, a wysokość wynagrodzenia innych kuratorów - 50% tych stawek. Z regulacji tej wynika, że wynagrodzenie kuratora nie może być wyższe niż 50% wynagrodzenia wynikającego ze „stawek”, może być niższe, a w każdej sytuacji zależy od kryterium rodzaju sprawy, stopnia jej złożoności i nakładu pracy. Rozpoznana sprawa w postępowaniu apelacyjnym należała do spraw o najniższym stopniu trudności i wobec tego nie jest uzasadnione przyznanie wynagrodzenia w wysokości 50% stawki zasadniczego wynagrodzenia adwokata. Za adekwatne do stopnia trudności sprawy, który powinien wyznaczać konieczny nakład pracy kuratora, uznano wynagrodzenie w wysokości 200 zł.

SSO Robert Bury (spr.) SSO Sławomir Krajewski SSR del Zofia Piwowarska